СИЛАБУС КУРСУ

ОСНОВНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

BASIC PRINCIPLES OF STATE ENVIRONMENTAL POLICY

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань 10 «Природничі науки»

Спеціальність 101 “Екологія” Освітньо-професійна програма

«Екологія управління природними ресурсами»

ІІ. Цикл фахової (професійної) підготовки

2.1. Цикл дисциплін вибору навчального закладу

Рік навчання: ІІ, Семестр: ІІІ

Кількість кредитів: 4,0 (120 годин) Мова викладання: українська

Керівник курсу

Кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри екології та екологічного контролю

Тимошенко Михайло Миколайович

Контактна інформація: tmm_@ukr.net; +380967613609(Viber, Telegram)

Профіль керівника курсу:

http://dea.edu.ua/timoshenko_mihailo_mikolaiovich

Анотація дисципліни

Дисципліна “Основні засади державної екологічної політики” є комплексною дисципліною фахової підготовки магістра-еколога, що вивчає концептуальні екологічні знання, стратегічні цілі та інструменти державної екологічної політики. Студенти отримують знання екологічних та законодавчих засад, які мають бути покладені в основу підготування фахівця з управління природними ресурсами в інтересах сталого розвитку держави, набувають практичних навичок обґрунтування мети і завдань політики у сфері охорони довкілля, спираючись на знання екологічних законів, правил і принципів, критичне осмислення законодавства про охорону, раціональне використання та відтворення природних ресурсів, розуміння глобальних та регіональних екологічних проблем, причин їх виникнення та способів розв’язання, критичну оцінку інструментів реалізації державної екологічної політики. В результаті опанування курсу студенти можуть обґрунтувати та аналізувати законодавчі ініціативи і заходи державних цільових та інших екологічних програм, демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів захисту навколишнього середовища та доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.

Мета і завдання

Мета курсу – допомогти магістрам ДЗ «Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління» сформувати систему знань та вмінь для обґрунтування законодавчих ініціатив, заходів державних та інших програм з охорони

довкілля та управління природними ресурсами в інтересах сталого розвитку взаємовідносин людини і природи.

Результати навчання, методи викладання і форми оцінювання

Результати навчання	Методи викладання і навчання	Форми оцінювання
Розуміти і оперувати основними поняттями екологічних законів і концепцій раціонального природокористування, політики у сфері охорони довкілля та управління природними ресурсами, знати принципи міжнародного права навколишнього середовища та сучасні екологічні проблеми, причини їх виникнення та спроби розв'язання, вміти обґрунтовувати значення міжнародних екологічних угод для формування завдань державної та регіональної екологічної політики. Знати законодавчі основи та принципи охорони навколишнього природного середовища в Україні, стратегічні цілі та основні інструменти реалізації державної екологічної політики. Вміти використовувати концептуальні екологічні закономірності у професійній діяльності, обґрунтовувати та аналізувати заходи державних цільових та інших екологічних програм. Розуміти та вміти критично осмислювати вимоги законодавства у сфері управління природними ресурсами.	Презентація теоретичного матеріалу, обговорення у групі	Поточний контроль
Виявляти джерела негативного впливу на компоненти екосистем, проблемні питання та недоліки у сфері управління природними ресурсами на державному та регіональному рівнях. Оцінювати ризики досягнення стратегічних цілей та ефективність застосування механізмів реалізації державної екологічної політики, зокрема, у сфері охорони атмосферного повітря, охорони та раціонального використання водних ресурсів, використання та охорони земель і надр; поводження з відходами, охорони та використання лісів, інших об'єктів рослинного світу; охорони, використання та відтворення тваринного світу та екологічної безпеки. Вміти демонструвати обізнаність щодо сучасних принципів та найкращих практик захисту навколишнього середовища; обґрунтувати та аналізувати заходи державних цільових та інших екологічних програм; доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.	Виконання індивідуальних завдань, обговорення у групі	Поточний контроль. Кейси
Вміти обґрунтувати актуальність та запропонувати перелік конкретних заходів державної або регіональної екологічної програми, обґрунтувати актуальність та пропозиції щодо внесення змін до конкретних законодавчо-нормативних актів у сфері	Виконання індивідуальних завдань, обговорення у групі	Поточний контроль. Підсумковий контроль

охорони навколишнього природного середовища та управління природними ресурсами, оформити відповідні документи та організувати їх подання відповідним органам державної влади або місцевого самоврядування.		

ЗМІСТ КУРСУ
Вступне слово

Заняття з курсу поєднують лекційний виклад, семінарські заняття, на яких провадиться обговорення виконаних індивідуальних робіт та актуальних питань екологічної політики. Основна частина курсу полягає в опануванні магістрами навичок фахівця-еколога, здатного до виконання функцій державного службовця у сфері охорони навколишнього природного середовища, працівника виробничої сфери або органів місцевого самоврядування, який може критично осмислити зв'язок екологічних проблем з проблемами формування та реалізації державної та регіональної екологічної політики, обґрунтування пропозицій щодо удосконалення управління природними ресурсами в інтересах сталого розвитку.

Програма та методика проведення курсу націлена на формування професійної особистості з відповідністю набутих екологічних знань, вмінь та навичок вимогам стандарту вищої освіти у галузі екології. Завдання для самостійної роботи максимально індивідуалізовані. Лекційний матеріал доступний у електронному вигляді. Тестові та індивідуальні завдання доступні у дистанційному форматі

Тематичний план курсу

№п/п	Вид заняття	Теми занять	Кількість годин Аудиторні/самостійна робота
1	Лекція 1 /самостійна робота	**Тема. Екологічна політика: основні терміни та визначення**	2/4
2	Лекція 2 /самостійна робота	**Тема. Наукові засади раціонального природокористування та охорони навколишнього середовища**	2/6
3	Лекція 3 /самостійна робота	**Тема. Екологічні закони, правила, принципи як теоретичні засади державної екологічної політики**	2/8
4	Лекція 4 /самостійна робота	**Тема. Законодавчі основи охорони навколишнього природного середовища**	2/14

5	Лекція 5 /самостійна робота	**Тема. Принципи міжнародного права навколишнього середовища та міжнародні екологічні угоди**	2/8
6	Лекція 6 /семінар/самостійна робота	**Тема. Стратегічні цілі та інструменти державної екологічної політики**	2/2/20
7	Самостійна робота	**Тема. Стратегічні документи державної екологічної політики**	24
8	Семінарське (практичне) заняття/самостійна робота	**Тема. Регіональна екологічна політика**	2/10
9	Семінарське (практичне) заняття/самостійна робота	**Тема. Проблемні питання ефективності державної екологічної політики**	2/8

Умови визначення навчального рейтингу

	Вид занять	Кількість занять	Максиму балів за 1 заняття	Максимальна сума балів
1	Контрольна робота. Індивідуальне завдання		30	30
2	Семінар (творча презентація, виступ)	1	25	25
3	Контрольна робота (практичне зняття)	1	15	15
4	Іспит (тест)	1	30	30
	Разом			100

Вимоги і критерії оцінювання

Оцінювання успішності студента за кожним із запланованих видів робіт здійснюється у відповідності до таких критеріїв:

Види робіт	Кількість балів за один вид робіт	Критерії оцінювання
Контрольна робота. Індивідуальне завдання	30	Виконано у відповідності до всіх вимог
	15-29	Виконано частково, потребувало уточнень та доопрацювання, або з порушенням термінів
	1-14	Виконано частково, доопрацювання не було здійснене, терміни порушені
	0	Не виконано або виконано з порушенням вимог академічної доброчесності
	18-25	Завдання, що відповідає тематиці семінару, виконано максимально повно та у вказані терміни. Студент

Індивідуальне завдання - доповідь		демонструє належний рівень знань і розуміння теми, знайомство із основними тенденціями, здатність до самостійного, системного, логічного і послідовного мислення. Роботу оформлено відповідно до вимог
	11-17	Індивідуальне завдання виконано частково та потребувало доопрацювання. Бракує аналітичної складової
	1-10	Виконано частково, доопрацювання не було здійснене, терміни порушені . Роботі суттєво бракує систематичного аналізу й логічного та послідовного викладу. Робота містить неточності та/або необґрунтовані судження.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням вимог академічної доброчесності
Практичне заняття 6. Контрольне тестування	1-15	Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал
Іспитове тестування	1-30	Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал

Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу ECTS

Шкала оцінювання студентів

За шкалою академії	За національною шкалою		За шкалою ECTS
90 – 100	Відмінно	Зараховано	A (відмінно)
85 – 89	Добре		B (дуже добре)
75-84			C (добре)
70-74	Задовільно		D (задовільно)
60-69			E (достатньо)
35-59	Незадовільно	Не зараховано	FX (незадовільно - з можливістю повторного складання)
1-34			F (неприйнятно – з обов’язковим повторним курсом)

Мінімальний пороговий рівень оцінки за роботу в семестрі (допуск до іспиту) складає 30 балів. У разі отримання оцінки «неприйнятно» (нижче 30 балів) здобувач зобов’язаний повторно вивчити дисципліну. У разі отримання оцінки «незадовільно» здобувач має право на два перескладання: викладачеві та комісії. При цьому максимальна підсумкова оцінка після перескладання може бути лише «достатньо». Замість перескладання комісії здобувач може обрати повторне вивчення дисципліни.

Політика доброчесності

Всі завдання курсу є самостійно виконаною працею. Роботи скомпільовані шляхом копіювання, перенесення оригінальних текстів без посилання на джерела, або компонування тексту з готових блоків оригінальних джерел буде оцінено «незадовільно». Всі роботи перевіряються на плагіат. Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти» ДЗ «Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року) - Режим доступу: https://dea.edu.ua/img/source/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%83%20%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C-10.03.2020.pdf

Літературні джерела

1. Екологічна політика / М. І. Хилько . – К. : Абрис, 1999. – 363 с.
2. Екологічна безпека України: системний аналіз перспектив покращення / А.Б. Качинський. – К. : НІСД, 2001. – 312 с.
3. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року [Електронний ресурс] : Указ Президента України №722/2019.
4. Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року [Електронний ресурс] : Закон України № 2697-VIII від 28.02.2019 р. – Режим д
5. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» [Електронний ресурс] Указ
6. ДЕРЖАВНА СТРАТЕГІЯ регіонального розвитку на період до 2020 року [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України
7. Про охорону навколишнього природного середовища [Електронний ресурс] : Закон
8. Основи екології: теорія та практикум. Навчальний посібник / Г. О. Білявський, Л.І. Бутченко, В.М. Навроцький. – К.: Лібра, 2002. –352с.
9. Екологічне управління: Підручник /В. Я. Шевчук, Ю. М. Саталкін, Г. О. Білявський та ін. – К.: Либідь, 2004. –432с.
10. Основи екології / Т.Є. Царик, В.В. Файфура [Електронна версія]. – Тернопіль, 2009. – 331 с.
11. Міжнародне публічне право [Текст] : підручник / [В. М. Репецький та ін.] ; за ред. проф. В. М. Репецького ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Ф-т міжнар. відносин. - 2-е вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с.
12. Вернадский В.И. Несколько слов о ноосфере [Електронний ресурс]: – Режим доступу:
13. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна». – 15.09.2017 р.
14. Концепція загальнодержавної програми збереження біорізноманіття на 2005 - 2025 роки.
15. Концепція реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року.
16. Стратегія низьковуглецевого розвитку України на період до 2050 року (проект).
17. Директива 200/60/ЄС Про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики.
18. Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням.

19. Національна стратегія поводження з відходами.
20. Національний план управління відходами.
21. Концепція реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища.
22. Національна стратегія наближення (апроксимації) законодавства України до права ЄС у сфері довкілля.
23. Ільїна Р. Ю. Принцип міжгенераційної справедливості: його поняття та елементи / Р. Ю. Ільїна // Правове життя сучасної України: матеріали Міжнар. наук. конф. проф.-викл. та аспірант. складу / відп. за вип. В. М. Дрьомін; НУ ОЮА, Півд. регіон. центр НАПрН України. – Одеса: Фенікс, 2014. – Т. 2. – С. 278-280/

HYPERLINK "http://dspace.onua.edu.ua/handd

Політика оцінювання

● Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10 балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

● Політика щодо академічної доброчесності: усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту з коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

● Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.